

Az első interjú szakaszai

Kapcsolatfelvétel:

A kapcsolatfelvétel általában telefonon történik. Már ekkor elindul egyfajta szocializáció a családterápiára.

Asszisztens, vagy a családterapeuta fogadja a hívást.

A kapcsolatfelvétel részei:

~ **Kapcsolat:**

- A család melyik tagja jelentkezik
- Önkéntesség tisztázása: Ki küldte a klienst, honnan szerzett tudomást, kitől kapta a telefonszámot.
- Mi a felkínált probléma.
- Kik vesznek részt az első találkozón. (lehetőleg minél többen a családból)

~ **Keretek meghatározása:**

- Terápia szettingje
- Titoktartás
- Lemondás feltételei
- Tarifák
- Felelősségvállalás (A változásért a család vállalja a felelősséget.)
- Adatok

~ Egyeztetett (közös) döntés az első beszélgetésről.

~ Érzések, hipotézisek a családdal kapcsolatban. (Segítő el tudja-e képzelni az együttműködést) Segítő benyomásai fontosak.

3 forrás a terapeuta számára:

- 1.) Kemény adatok - Objektív információk.
Bizonyos összefüggések felismerhetők.
- 2.) Szubjektív információk
Amit a kliens mond el sajátmagáról.
- 3.) Szituatív információk
Nem verbális – hogyan ülnek, milyen hangon beszélnek, stb.

A család fogadása:

A bevezető udvariaskodás minden terápia része, szorongásoldó.

Figyelni kell saját szokatlan érzéseinket.

A terapeuta először gondoskodóan viselkedik mindenkivel. Kezet fog mindenkivel, a csecsemőt is megérinti. Mindenkivel egyedi individuummként bánik, mindenkit a keresztnévén szólít (nem úgy, hogy nagymama, stb.).

Ha hiányosan jelennek meg, nem küldjük őket haza, hanem otthagyjuk az üres széket, és fantáziában jelenítjük meg a távollevő családtagokat.

Első interjú – Haley:

Probléma-centrikus. Tiszta, világos szerződéssel végződik.

Az első interjút nem lehet elsietni, időre van hozzá szükség.

Fázisai:

1.) Szociális/Társasági fázis

- ~ Információszerzés, csatlakozás a családhoz (joining).
- ~ A családban nagy a feszültség, mivel eljött egy idegen helyre, hogy a problémájáról beszéljen. Ezt a feszültséget kell oldani.
- ~ Objektív információk:

Életkor, foglalkozás, munkakör, végzettség, ki hová valósi, lakás, gyerekek, gyerekek közötti kapcsolat, volt-e előző házasság, tartós élettársi kapcsolat, hol lakik az eredeti család, stb.

Vagy a terapeuta jelöli ki a bemutatkozás sorrendjét, vagy valaki kezdje el. Fontos információ, hogy ilyenkor ki kezdi.

Fontos, hogy mindenki szót kapjon, és beszéljen önmagáról.

A bemutatkozás során még nem beszélünk a problémáról.

Fontos, hogy ne a tünezhordozót kérdezzük először, mivel ő van leginkább a periférián, és ő van leginkább zavarban.

- ~ Ki jelentkezett be a terápiára? Hogyan vette rá a másikat, hogy eljöjjön?
- ~ Tudják-e mi a családterápia, a terapeuta mondjon-e róla pár szót?

2.) **Probléma szakasza**

A terapeuta mindenkit megkérdez a problémáról.

- ~ Miben kérnek segítséget?
- ~ Mi hozta el a párt/családot a terápiába? Mindkét fél mondja el, külön-külön.
- ~ Miért jöttek?
- ~ Mit várnak?
- ~ Mi a nehézség a családban? Fontos, hogy a családtagok hallgassák meg egymást.

3.) **Interakciós fázis**

~ Probléma kibontása, annak kapcsolati összefüggéseire koncentrálva.

Az értetlenség túljátszható: konkretizálásra bírni a családot, mondjanak példákat. Jöjjön át minél több információ. Sokat kell kérdezni, visszakérdezni. Nem kell gyorsan haladni, nem kell mindent azonnal megérteni.

- ~ A terapeuta figyel a viselkedésmintákra, metakommunikációra. (Pl.: amikor az anya veszekszik a gyerekekkel, mit csinál az apa, Mit gondol a másik? Hogyan hat rá?)
- ~ Kapcsolatuk kezdetéről mondjanak pár szót, külön-külön.
- ~ Milyen kísérleteket tettek eddig a probléma megoldására?
- ~ Esetleg szobor technikával bemutatathatják, milyen volt a kapcsolat, amikor jó volt, milyen, amikor nem jól működik, milyen legyen...
- ~ Mit szeretnének? Mit várnak a terápiától?
- ~ Csoda-kérdés
- ~ Erőforrások földerítése: mire büszkék? Mi működik jól? Mit szeretnének, hogy ne változzon? – A család identitásában fontos, hogy ne érezzék a beszélgetés után csődtömegnek magukat, mert csak a problémáikról volt szó. Más a perspektíva a pozitívumok felidézése után.

4.) **Szerződés-kötés – a célok kitűzése**

- ~ Egyszerű, világos, realiztikus legyen a cél.
- ~ A családnak legyen fontos a cél.
- ~ A terápia kompetenciájába essen a cél.
- ~ Fölül kell vizsgálni hipotetikusan, hogy ha elérjük a kitűzött célt, akkor az mire, hogyan hat majd.
- ~ Visszajelzés a családnak - Lehetőleg pozitív dolgokat mondjunk, élethelyzet is beleszűrhető. Folytatásra való biztatás.

A keretekért a terapeuta a felelős, a kezdeményezésért pedig a család.

Már az első interjú után is érdemes házi feladatot adni, egyelőre megfigyelés jellegűt. (figyeljék meg, hogy...)

Felhasznált irodalom:

- ~ P. G. Katalin jegyzete
- ~ Saját órai jegyzet (Safranka Judit) - www.juditti.hu